

Подвижниця бібліотечної справи

До плеяди діячів бібліотечної справи України на межі ХХ–ХХІ ст., які активно розбудовували її найважливіші складові, належить талановитий педагог, бібліотекар, бібліограф, кандидат історичних наук Юлія Іванівна Лазоренко. Вона успішно працювала у трьох головних бібліотечних центрах України – Київському державному інституті культури імені О. Є. Корнійчука (КДІК), Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського НАНУ, Національній науковій сільськогосподарській бібліотеці НААН України (ННСГБ НААН України).

3 червня 2015 р. Юлія Іванівна мала б відзначати свій славний ювілей. Але, на жаль, 16 вересня 2014 р. вона трагічно загинула. Це, безперечно, величезна втрата для колективу ННСГБ НААН, якому вона віддала майже вісім років свого творчого життя.

Згадаємо добрим словом людину, колегу, фахівця вищої кваліфікації, яка зробила вагомий внесок у теорію і практику вітчизняної бібліотечної справи.

Юлія Іванівна народилася 3 червня 1945 р. у Миколаєві у родині вчителів. Її батько – Іван Якимович Калініченко – очолював Баштанський партизанський загін на Миколаївщині у роки Великої Вітчизняної війни. У 1946 р. сім'я переїхала за призначенням РНК УРСР до с. Витачів Обухівського району Київської області.

Після закінчення у 1960 р. Витачівської восьмирічної школи Юлія вступає до Київського технікуму харчової промисловості. З 1966-го р. навчається у Київському державному інституті культури, де набуває фаху бібліотекознавець-бібліограф. Свій трудовий шлях розпочала методистом, старшим методистом бібліотечного факультету КДІК. З 1980 р. Ю. І. Лазоренко працює викладачем кафедри галузевого бібліографознавства. Згодом її призначають на посаду заступника декана бібліотечного факультету. У цей період поглиблюється співробітництво КДІК і ЦНСГБ (нині – ННСГБ НААН). Наша бібліотека тривалий час слугувала базою практики студентів по кафедрі бібліографії. Юлія Іванівна як науковець підтримувала тісні зв'язки з ЦНСГБ, брала активну участь у проведенні в її стінах наукових конференцій, семінарів, курсів підвищення кваліфікації, виступала з доповідями, лекціями, присвяченими актуальним питанням розвитку галузевої бібліотечної справи.

У 1995 р. захистила кандидатську дисертацію на тему «Бібліографія 1941–1945 рр. як джерелознавча база дослідження історії України періоду Великої Вітчизняної війни». Її ґрунтовне дослідження дало змогу ввести в науковий обіг цінні відомості та маловідомі документи з таких важливих проблем, як: українська державність у підпільних виданнях воєнного періоду у фондах «спецховищ» та у виданнях української діас-

пори; доля вітчизняних бібліотек у період німецької окупації; втрати бібліотек України у роки війни; реституція та проблеми повернення в Україну вивезених до Німеччини книжкових фондів.

У зв'язку з реорганізацією у 1996 р. бібліотечного факультету КДІК Ю. І. Лазоренко переходить на роботу до групи наукової обробки інформації Служби інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ) ЦНБ імені В. І. Вернадського (нині – Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського НАНУ). Тут вона активно долучається до підготовки багатьох аналітичних оглядів і статей суспільно-політичної тематики за матеріалами преси України, виступає співавтором реферативно-аналітичного видання у двох частинах «Наука у дзеркалі преси», орієнтованого на допомогу фахівцям з підготовки Державної програми розвитку науки в Україні.

З 2006 р. Ю. І. Лазоренко обіймала посаду старшого наукового співробітника сектору науково-методичної роботи Державної наукової сільськогосподарської бібліотеки НААН (з 2012 р. – відділу науково-методичної роботи та реферування ННСГБ НААН). Займалася науково-дослідною, науково-методичною роботою у галузі бібліографії, історії науки і техніки. Її науково-аналітична діяльність була спрямована на підвищення ефективності роботи наукових бібліотек аграрних вишів III–IV рівнів акредитації в Україні. Вона була співвиконавцем тем: «Удосконалення системи інформаційно-бібліотечного обслуговування АПВ в Україні

та адаптація її для потреб трансферу інновацій»; «Розроблення наукових засад створення Національної бібліографії системи виявлення та розповсюдження інновацій з питань сільського господарства, інтегрованої у світовий ринок інформаційних ресурсів та послуг». Брала активну участь у підготовці та виданні «Бюлетеня ННСГБ НААН», в якому неодноразово публікувалися аналітичні огляди про роботу бібліотек галузевих вишів за її авторством.

Творчі пошуки Юлії Іванівни в царині теорії, історії, методики і практики організації науково-дослідної та науково-бібліографічної роботи, нових підходів до інформаційно-бібліотечного супроводу наукового забезпечення агропромислового виробництва знайшли своє відображення у більш ніж 60 наукових статтях, наукових і науково-методичних розробках з бібліографії та бібліотекознавства, курсах лекцій та навчальних програмах («Бібліографія суспільних наук», «Історична бібліографія»); науково-аналітичних оглядах, бібліографічних посібниках, біобібліографічних покажчиках. Біографічні відомості, професійна діяльність, часткова бібліографія друківаних праць Ю. І. Лазоренко увійшли до біобібліографічного довідника «Українські бібліографи» (2010), підготовленого Національною парламентською бібліотекою України.

За багаторічну працю, сумлінне виконання службових обов'язків, особистий внесок у розвиток мережі сільськогосподарських бібліотек України, науково-педагогічну, науково-інформаційну та науково-методичну діяльність Ю. І. Лазоренко була відзначена почесними грамотами Міністерства культури і туризму України (1975; 2008), ювілейною медаллю «1500 років Києву» (1982), цінним подарунком та Подякою від Голови Голосіївської районної держадміністрації у м. Києві (2010), Почесною Грамотою Київської обласної державної адміністрації (2012), удостоєна статусу «Ветеран праці» (2004).

Юлію Іванівну вирізняли ґрунтовні знання, високий професіоналізм, чесність і принциповість, активна громадянська позиція, ініціативність та наполегливість у виконанні своїх професійних обов'язків. Вона завжди виявляла увагу і повагу до людей, була мудрим наставником для молодих співробітників. Саме такою особистістю вона назавжди залишиться у пам'яті колективу Бібліотеки.

Віктор Вергунов,
директор ННСГБ НААН України,
член-кореспондент НААН України